

Nr 32.

Av herr **Lindhagen**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79, såvitt angår anslag till understöd åt verksamhet för villkorligt dömda och för frigivna fångar m. fl.

Det gives med utsträckta händer 600,000 kronor blott för inköp från främmande land av ett kvalificerat bombflygplan. Men när det gäller anslag i propositionen nr 79 exempelvis till understöd åt verksamhet för villkorligt dömda och för frigivna fångar m. fl. prutas det totalt otillräckliga anslaget å 66,500 kronor till 51,500 kronor.

Jag tänker i denna motion närmast på masstillverkningen av s. k. straffria och psykopater i allmänhet. Hurusom för ändamålet särskilt tillskapat speciallagar som verka i strid med den allmänna strafflagens humana avsikter i »6: 5 och 6: 6». Dessa sorglösa urspåringar i lagstiftningen, som hota numera även vår allmänna rättegångsordning med undergång i hithörande delar, skildras utförligt i mina motioner och interpellationer i ämnet vid senaste lagtima riksdagar.

Det må ock erinras om riksdagens revisorers avslöjanden om masstillverkningar av straffria särskilt vid Långholmen samt 1939 års lagtima riksdags skrivelser till regeringen med hemställan om en grundlig undersökning om orsakerna till att en sådan mängd människor där kontrollöst förklaras sakna förståndets fulla bruk med äventyr av livslånga lidanden i psykiatriens förvaringsanstalter, avbrutna ibland av sinnessjuknämndens upprepade frigivningar endast på vissa tider. Och på villkor, som beröva möjligheter till utkomst och bibehållande av förvärvade inkomster, vilket staten helt överlämnar åt dessa fågelfria människors egna bemödanden, efter det staten gjort allt eller tillåtit allt, som måste omöjliggöra för dem att över huvud taget kunna leva och återbördas till livet.

Det förhåller sig till och med så, att det ovannämnda anslaget å 66,500 kronor för att förhjälpa dem till någon verksamhet enligt lärdas mening i själva verket »kanske» icke avser straffriförklarade eller personer, vilka på angivelser förklarats av en enstaka psykiatriker för otillräkneliga. Detta tillåtes och uppmuntras även inom varjehanda administrativa ämbetsverk trots att vid rättegång inför domstol ingenting är vanligare än att psykiatriker, partbeställda och partbetalda, stå emot varandra på ömse sidor om domarebordet.

De flesta, som syssla officiellt eller enskilt med hjälp åt frigivna fångar av skilda slag, förklara det ovannämnda anslaget vara endast en droppe i det stora behovet av anslag. Jag motionerade en gång, med stöd av upplysningar jag fått inom justitiedepartementet, för anslagets höjande till en början till åtminstone 300,000 kronor om året. Förslaget stöddes icke av någon »vederbörande» och föll därför i riksdagen såsom är vanligt med nya

frågor. Men det kommer igen och det kommer att stödjas med makt av en kommande generation.

Nu anses det icke lagligen kunna väckas förslag om höjda anslag vid denna urtima riksdag. Men det står öppet att påkalla utsuddandet av den, såsom mig synes, i oträngt mål tillkomna lilla ytterligare minskningen i anslaget med 15,000 kronor. Genom ett bifall till propositionen har riksdagen dock slagit ytterligare vakt om förenämnda i tidens vånda snedvridna angelägenheter. Det finnes inget hinder för att fresta ett nytt tag redan vid nästa lagtima riksdag i den oundgängliga uppräckningen ur försumningen.

På grund av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen ville avslå den förenämnda nedprutningen av 15,000 kronor, som återfinnes i bilagan 1 sid. 4 till propositionen nr 79.

Stockholm den 25 november 1939.

Carl Lindhagen.